

Делегација представника Руске Православне Цркве била у поклоничкој посети Египту

Сектор за информисање ОСЦП-а, 16. 11. 2025. Од 8. до 15. новембра са благословом Његове Светости Патријарха московског и целе Русије Кирила, и на позив Његове Светости Патријарха Коптске Цркве Тавадроса II, делегација монашких представника Московске Патријаршије, на челу са митрополитом ташкентским и средњоазијским Викентијем, посетила је Египат.

У делегацији су били: епископ борисоглебски и бутурлиновски Сергије; епископ можајски Јосиф, игуман ставропигијалног мушког манастира Ваведења Оптинског манастира; игуманија Јулијана (Каледа), заменик председника Синодалног одељења за манастире и монаштво и игуманија ставропигијалног женског манастира Светог Зачећа у Москви; јеромонах Стефан (Игумнов),

секретар Одељења за спољне црквене односе Московске Патријаршије за међухришћанске односе; јеромонах Аристоклиј (Лисицин), управник Патријаршијске резиденције у Чистој улици у Москви; јеромонах Исак (Истељујев), клирик Казахстанске митрополије; јеромонах Максим (Жилински), становник Оптине пустиње; игуманија Јекатерина (Маљгина), игуманија Тројице-Сергијевог манастира Светог Николе у Ташкенту; игуманија Јевгенија (Воримбетова), игуманија Покровског манастира у Достабату; јерођакон Никанор (Булдаков), становник Оптине пустиње; монахиња Марија (Парсјева) и монахиња Сергија (Горбунова), службенице Московске Патријаршије; монахиња Анастасија (Смолина), службеница Ташкентске епархијске управе, и монахиње манастира Светог Зачећа у Москви.

Делегација је 8. и 9. новембра посетила родно место хришћанског монаштва — древне манастире Нитријске пустиње (Вади ан-Натрун), који се налазе између Каира и Александрије западно од делте Нила.

Прва станица делегације био је манастир Светог Макарија Великог. Овај манастир, који датира из 360. године, место је земаљских подвига и блажене смрти једног од оснивача монаштва, како је описано у Египатском Патерику.

Митрополит Викентије и делегација поклонили су се нетрулежним моштима Светог Макарија, Јована Колова и других светаца Божјих који су се тамо трудили, смештеним у манастирским црквама, као и честицама моштију пророка Јелисеја и Јована Крститеља. Такође су разговарали са братством манастира.

Дана 9. новембра, 22. недеље по Духовима, митрополит ташкентски и средњоазијски Викентије, уз саслуживање епископа борисоглебског и бутурлиновског Сергија и епископа можајског Јосифа, служио је Божанску литургију у једној од древних манастирских цркава.

Делегација је потом посетила манастир Светог Пајсија Великог (Анба Бишој), који је овај светац основао око 357. године. Делегација се поклонила моштима Светог Пајсија Великог које се налазе у манастиру и посетила гроб Његове Светости Шенуде III, Патријарха Коптске Цркве (1971–2012), који је тамо сахрањен. Одржан је састанак са игуманом манастира, епископом Агапитом, и братством.

Ходочасници из Русије су се затим упутили ка манастиру Сиријаца (ас-Суриани), који су крајем 4. века основали ученици Светог Пајсија Великог на месту његове удаљене келије, а назван је у знак сећања монахе који су пореклом из Сирије који су тамо живели неколико векова. Манастир је историјски имао јаку пустињачку традицију. Име Светог Јефрема Сирина повезује се са манастиром ас-Суриани, који је, према легенди, једном дошао овде да види Светог Пајсија Великог. Ходочасници су посетили келију у којој се молио Свети Пајсије, видели дрво које израста

из места где га је Свети Јефрем Сирин засадио, и видели су сачуване фреске које датирају од VIII до XVII века.

Делегација је затим посетила Манастир Римљана (ал-Барамус), основан око 335. године од стране Светог Макарија Великог, који представља први мушки манастир у хришћанском свету. Добио је име у знак сећања на синове римског цара Валентинијана, Максима и Домиција, који су се тамо трудили под вођством овог великог подвижника крајем IV века.

Ходочасници из Русије обишли су манастирске цркве и трпезарију, изграђену у IV веку, где су први монаси служили заједничке оброке након Литургије, а затим се повлачили у своје пустињске келије. Чланови делегације поклонили су се моштима Светог Пафнутија Великог, Светог Исидора, Светог Мојсија Мурина и других пустињских отаца који су некада подвизавао у манастиру, и отпевали химну Светом Арсенију Великом, који се такође овде молитвено подвизавао.

Дана 10. новембра делегација је посетила манастир Свете великомученице Дамјане Египатске, који се налази на северу земље у источној делти Нила.

Света Дамјана, рођена крајем III века, потицала је из племићке породице – њен отац, Марко, управник римске провинције Северни Египат, одгајио је своју ћерку у хришћанској вери. Када је достигла пунолетство, девојчица је одбила да се уда, тражећи од оца да јој обезбеди смештај у удаљеном крају где би могла да води живот посвећен Богу. Четрдесет других девица се тамо настанило са њом. Уз благослов локалног епископа, тамо је основан женски манастир, а Дамјана је постала његова прва игуманија. Ово се сматра најранијим познатим примером оснивања хришћанског женског манастира.

Почетком IV века почели су прогони цара Диоклецијана, током којих се Марко, Дамјанин отац, одрекао Христа и жртвовао идолима. Због тога га је посрамила његова ћерка, која је рекла да би радије умро као мученик за Христа него живео на земљи као слуга Сатане. Покајавши се, Марко је отишао код самог цара и отворено се изјаснио као хришћанин, због чега је обезглављен. Диоклецијан је сазнао да је Марково мучеништво инспирисано његовом ћерком и послао је стотину војника у Дамјанин манастир. Упркос претњама и бројним мучењима, светитељка се није одрекла Христа. Сваки пут се појављивао анђео Господњи, исцељујући њене ране. Војници, инспирисани њеним мучеништвом и проповедањем, и сами су се обратили Христу. На крају су Дамјана и четрдесет девица обезглављене. Око 324–326. године света равноапостолна царица Јелена посетила је ова места њихових подвига. Пронашла је нетрулежна тела мученика, саградила гробницу и основала цркву.

Одлуком Светог Синода од 30. октобра 2025. године великомученица Дамјана Египатска и четрдесет девица-мученица који су погинули са њом уврштени су у календар Руске Православне

Цркве. Спомен на свету великомученицу Дамјану и четрдесет девица-мученица слави се 8/21. јануара.

Митрополит Викентије и чланови делегације поклонили су се гробници са моштима светих мученица и отпевали им хвалу. Гости су такође обишли манастирско имање и радионице. Састали су се са сестрама манастира и владајућим епископом епархије у којој се налази, епископом дамијетским Марком. Две сестре, Јулита Фуад и Теопистија Сајед, посетиле су Русију овог септембра као део коптске монашке делегације.

Делегација је потом посетила цркву Свете Богородице и великомученика Авануба из Нехиса у граду Самануду, где су сахрањене његове свете мошти.

Великомученик Авануб је рођен око 299. године, а мученички је погинуо око 311. године. У то време је имао 12 година. Рођен је у граду Нехиса (сада Кафр ел-Абхар, покрајина Дакахлија) у египатској хришћанској породици. Био је једино дете, а од детињства се одликовао љубављу према молитви и побожности. Још док је био веома млад, остао је сироче.

Једне недеље, док је присуствовао црквеној служби, чуо је свештеника како проповеда о потреби да се остане веран Христу током страшних прогона. Тог дана Авануб је примио Свето Причешће и одлучио да јавно призна да је хришћанин пред паганским властима. Одмах је поклатио сву имовину коју је наследио од родитеља и кренуо ка граду Самануду, пошто је имао визију арханђела Михаила, који је дечаку открио да је тамо предодређен да прослави Бога.

Стигавши у Самануд, појавио се пред локалним гувернером, Луцијаном, и изјавио своју веру у Христа, због чега је одмах ухапшен. Упркос Абанубовој младости, Луцијан је наредио да се подвргне бројним и ужасним мучењима, која је дечак храбро поднео. Током мучења небеске силе су се јавиле Абанубу, јачајући га и исцељујући му ране. Римски војници који су мучили дечака такође су у више наврата видели анђеле, па су се неки од њих обратили Христу и били погубљени. Абанубово мучење се наставило дуго времена, прво у Самануду, затим у Атрибису (сада Тел Атриб близу града Бенха, покрајина Ал-Каљубија), и коначно у Александрији, где је мучен до смрти. Тело мученика је избачено ради скрнављења, али су га локални хришћани одмах пронашли и пренели у Нехису, дечаков родни град, где је сахрањен.

У наредним вековима бројна чуда су се догодила на гробу великог мученика Абануба. Године 960. његове нетрулежне мошти су откривене, са великим почастима пренете у Самануд и смештене у локални сабор посвећену Светој Богородици. Касније је тамо изграђена капела посвећена мученику. Бројне цркве су изграђене и освећене у Египту у част овог свеца. Његово име је једно од најчешћих међу египатским хришћанима. Поштује се као заштитник деце и младих. У Коптској Цркви сећање на великомученика Абануба из Нехисе, детета, слави се сваке године

24. Абиба (18/31. јула) по коптском календару.

Истог дана делегација је посетила град Саха, који се налази у делти Нила. Ово место је једна од првих станица на путовању Свете Породице кроз Египат. За разлику од других сличних станица (укупно их је било више од двадесет), где је, према предању, Света Породица топло дочекана од стране мештана, у Сахи нису наишли на такав дочек – нико им није понудио ни воду. И овде се догодило чудо: Пресвета Девица, исцрпљена од путовања, положила је Свог Сина на каменито тло, одакле је потекао извор. Отисак стопала Младенца Христа такође је остао на стени, који са поштовањем чувају египатски хришћани, а данас се налази у коптској цркви посвећеној Пресветој Девици Марији, саграђеној на овом месту. Владика Викентије и чланови делегације поклонили су се великој светињи.

Делегација се затим упутила ка Источној пустињи близу Црвеног мора.

Дана 11. новембра делегација је посетила манастир Светог Павла Тивејског. Ходочасници су поклонили гробу подвижника.

Митрополит ташкентски и Средњеазијски Викентије, уз помоћ епископа из делегације, служио је Божанску литургију у пећинској цркви из V века где се некада подвизавао један од светих становника манастира. Гости су се потом упознали са историјом Лавре, поклонили се њеним моштима и посетили извор Светог Павла.

Госте је топло примио игуман манастира, епископ Данило, председник Патријаршијске комисије за манастире и монаштво Коптске Цркве. У име делегације, митрополит Викентије је изразио захвалност епископу Данилу на гостопримству и прилици да служи литургију у једном од најстаријих манастира хришћанског света.

Представници Московске Патријаршије посетили су 12. новембра још једну древну лавру Источне пустиње – манастир Светог Антонија Великог. Овај манастир, изграђен почетком IV века близу планине где се оснивач монаштва подвизавао у пећинској келији, једно је од најважнијих места хришћанског ходочашћа више од 1.500 година.

Чланови делегације Руске Православне Цркве попели су се на планину и посетили пећину Светог Антонија, где су одслужили акатист светитељу. У подножју планине гости су погледали нову цркву Светог Крста и Васкрсења Христовог. Делегација је потом обишла манастир. Гости су посетили његове древне цркве, поклонивши се моштима које се тамо налазе, и посетили су манастирски извор, некада откривен молитвама светитеља. Чланови делегације су имали срдчан сусрет са

игуманом лавре, епископом Јустом, и манастирским братством.

Дана 13. новембра представници Руске Православне Цркве отпутовали су за Каиро. Успут, у новој административној престоници Египта, посетили су Саборну цркву Рођења Христовог, једну од највећих у хришћанском свету. Свечано отварање и освећење саборне цркве одржано је 6. јануара 2019. године у присуству египатског председника Ахмеда ел-Сисија.

Истог дана ходочасници су посетили коптски манастир Светог великомученика Теодора Стратилата (Амир Тадрос) у Старом граду, где их је топло дочекала игуманија Едросис и њене сестре.

Ходочасници су се поклонили чудотворној мироточивој икони Светог великомученика Теодора Стратилата, делу моштију Свете великомученице Марине и других светаца Божјих, и посетили су извор Светог Онуфрија Великог.

У Каиру се делегација састала са епископом Теодосијем из Гизе, задуженим за бригу о коптским парохијама у Русији, којима је приређен пријем у част гостију.

Дана 14. новембра, митрополит ташкентски и Средњеазијски Викентије служио је Божанску литургију у цркви Светог Сергија Радоњешког у Каиру – парохији Патријаршијског егзархата Африке. Архипастору су саслуживали епископ борисоглебски и бутурлиновски Сергије, епископ можајски Јосиф, епископ луховицки Јевфимије, викар Патријаршијског егзархата Африке, јереј Димитриј Гуров, клирик Египатског благочинија Егзархата, и јерођакон Никанор (Булдаков), становник Оптине пустиње.

Делегација је затим посетила историјски хришћански центар Каира, дом великих светиња хришћанског света: пећине у којој се, према предању, Богомладенац Христос са својом Пречистом Мајком и Светим Јосифом скривао од прогонитеља три месеца. Црква, једна од првих у хришћанској цркви, изграђена је овде 58. године. Изнад њега налази се Црква мученика Сергија и Вакха, подигнута у IV веку, где се чувају делови њихових моштију. Ходочасници су посетили Цркву великомученице Варваре, у којој се налази део њених моштију, као и делови моштију мученица Јулијане и Дамјане и других светаца; чувену коптску „Висећу“ цркву („Муаљака“); Коптски музеј; женски манастир великомученика Меркурија (Абу Сејфен), где је делегацију свечано дочекала игуманија Кирија и сестре.

Дана 15. новембра делегација је отпутовала за Москву.

Током посете делегацију су пратили јеромонах Дауд Ел-Антони, представник Коптске Цркве у Русији; свештеник Димитриј Гуров, клирик египатског благочинија Патријаршијског егзархата Африке; др Антон Милад, саветник коптског Патријарха, и монаси Коптске Цркве.

Извор: <https://mospat.ru/sr/news/93762/>